

Udvalgte resultater fra NOA-V 2024

I dette notat præsenteres udvalgte resultater fra NOA-V 2024 om arbejdspladsernes arbejdsmiljøindsats inden for de fire prioriterede mål i trepartsaftalen: Arbejdsulykker, kemisk og biologisk arbejdsmiljø, ergonomisk arbejdsmiljø samt psykisk arbejdsmiljø. Resultaterne er opdelt på arbejdspladserns størrelse, og de beskrevne forskelle mellem størrelsesgrupper er alle statistisk signifikante. Sidst i notatet findes en kort beskrivelse af datagrundlag.

Opsummering

Arbejdspladserne rapporterer generelt et relativt højt niveau af forebyggelse inden for de fire prioriterede mål i trepartsaftalen (arbejdsulykker, kemisk og biologisk arbejdsmiljø, ergonomisk arbejdsmiljø samt psykisk arbejdsmiljø). Dog ligger niveauerne indenfor psykisk arbejdsmiljø relativt lavere end for de tre øvrige områder. Niveauerne ligger mellem 44-93 pct. af arbejdspladserne som rapporterer en høj grad af indsats afhængig af arbejdsmiljøemne og arbejdspladsstørrelse.

Små arbejdspladser rapporterer et større fokus på generel forebyggelse (tabel 5 og tabel 7) af både ergonomisk og psykisk arbejdsmiljø end store arbejdspladser, mens store arbejdspladser oftere har politikker og procedurer til at forebygge og håndtere krænkende handlinger, vold og trusler om vold. Der er enkelte forskelle på tværs af arbejdspladsstørrelse, når man ser på arbejdsulykker og sikkerhed samt kemisk og biologisk arbejdsmiljø.

I tabellerne præsenteres andelen af arbejdspladser (pct), der svarer ”ofte” eller ”altid” på en 4-punkts svarskala samt ”i høj grad” eller ”i meget høj grad” på en 5-punkts svarskala.

Det bemærkes, at i den resterende andel, som ikke præsenteres, indgår fx arbejdspladser som både har svaret at de i nogen grad, i mindre grad, sjældent eller slet ikke har gennemført forebyggende aktiviteter. I denne gruppe er der typisk flest som har svaret i nogen grad, og dermed indgår der i denne gruppe også arbejdspladser, som i vis udstrækning har gjort noget. For 4-punktsskala drejer det sig om de to svarkategorier ”sjældent” og ”aldrig”.

Arbejdsulykker og sikkerhed

Generelt svarer en relativ høj andel af arbejdspladserne (61-93 pct.), at de ofte eller altid foretager risikovurdering, inddrager medarbejdere i løsninger for at undgå arbejdsulykker samt at de i høj grad eller meget høj grad arbejder med oplæring, instruktion og dialog.

Store arbejdspladser svarer oftere, at de ofte eller altid vurderer risikoen for arbejdsulykker, når arbejdet planlægges end små arbejdspladser (tabel 1).

Små arbejdspladser svarer oftere, at de i høj grad eller i meget høj grad har fokus på at sikkerhedsreglerne indenfor deres arbejdsområde virker efter hensigten, og at der sikres dialog mellem ledelse og ansatte om, hvordan arbejdet kan udføres sikkert. Derimod er det de store arbejdspladser, der svarer, at de i høj eller meget høj grad har en tydelig rolle- og ansvarsfordeling for sikkerheden i de ansattes arbejde (tabel 2).

Tabel 1

Arbejdsulykker og sikkerhed: Risikovurdering og medarbejderinddragelse
Andel arbejdspladser (pct), der svarer ofte eller altid.

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit af størrelsesgrupper
Vurderer risiko for arbejdsulykker, når arbejdet planlægges	61	66	72*+	66
Inddrager ansatte i løsninger til at undgå ulykker	92	93	92	92
Vurderer risikoen for arbejdsulykker, når der indføres nye tekniske hjælpemidler, maskiner eller materialer	87	87	88	87

Anm.: I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikprøven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata). Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejds miljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024.

Tabel 2

Arbejdsulykker og sikkerhed: Oplæring, instruktion og dialog
Andel arbejdspladser (pct), der svarer i høj eller i meget høj grad

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit af størrelsesgrupper
Har en tydelig rolle- og ansvarsfordeling for sikkerheden i de ansattes arbejde	71+	72	80*+	74
Giver en grundig oplæring og instruktion i hvordan arbejdet udføres sikkert	81	79	78	79
Fører løbende tilsyn med om de ansatte udfører arbejdet sikkert	68	66	65	66
Ansatte medvirker til, at sikkerhedsreglerne indenfor deres arbejdsområde virker efter hensigten	79*+	76	71+	76
Sikrer dialog mellem ledelse og ansatte om hvordan arbejdet kan udføres sikkert	84*	81	80	82

Anm.: I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikprøven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata). Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejds miljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024.

Kemisk og biologisk arbejdsmiljø

Nedenstående resultater vedrører arbejdspladser, der har angivet, at de har ansatte, der regelmæssigt har kemiske og biologiske påvirkninger i løbet af arbejdsdagen.

Generelt svarer en relativ høj andel af arbejdspladserne (55-86 pct.), at de i høj grad eller meget høj grad foretager kemisk risikovurdering samt arbejder med oplæring og instruktion.

Små arbejdspladser svarer oftere, at de i høj eller meget høj grad inddrager risikovurderingen i oplæring og instruktion sammenlignet med store arbejdspladser (tabel 4).

Store arbejdspladser svarer derimod oftere, at de i høj grad eller meget høj grad stiller skriftligt understøttende materiale til rådighed, og sikrer at de ansatte har de lovpligtige kompetencer og relevante kurser (tabel 4).

Tabel 3

Kemisk og biologisk arbejdsmiljø: Kemisk risikovurdering
Andel arbejdspladser (pct), der svarer i høj grad eller i meget høj grad

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit af størrelsesgrupper
Har vurderet farlige egenskaber ved kemiske og biologiske påvirkninger	65+	71	75*+	71
Har vurderet hvordan og hvor arbejdet udføres	76	79	79	79
Har vurderet hvor meget de ansatte udsættes for og hvor længe	68	69	71	70
Har vurderet virkningen af forebyggende foranstaltninger	72	70	68	70

Anm.: Bemærk at ovenstående gælder de arbejdspladser med ansatte, der har fysiske belastninger en væsentlig del af tiden. I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikprøven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata). Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejds miljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024.

Tabel 4**Kemisk og biologisk arbejdsmiljø - Oplæring og instruktion
Andel arbejdspladser (pct), der svarer i høj grad eller i meget høj grad**

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit
Giver grundig oplæring og instruktion herunder i brug af værnemidler	85	83	84	84
Inddrager risikovurderingen i oplæring og instruktion	76*	72	71	73
Fører løbende kontrol med, at de ansatte følger instruktionerne	64	62	61	62
Stiller skriftligt understøttende materiale til rådighed for de ansatte	55+	61	69*+	62
Sikrer at de ansatte har de lovpålagte kompetencer og relevante kurser	79+	82	86*+	83

Anm.: Bemærk at ovenstående gælder de arbejdspladser med ansatte, der har fysiske belastninger en væsentlig del af tiden. I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikproven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata). Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejdsmiljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024..

Ergonomisk arbejdsmiljø

Nedenstående resultater vedrører arbejdspladser, der har angivet, at de har ansatte, der regelmæssigt har fysiske belastninger i løbet af arbejdsdagen.

Generelt svarer en relativ høj andel af arbejdspladserne (47-87 pct.), at de i høj grad eller meget høj grad fokuserer på generel forebyggelse af fysiske krav og oplæring og instruktion af de fysiske krav.

Små arbejdspladser svarer oftere, at de i høj eller meget høj grad har fokus på organisering af arbejdet, at tage individuelle hensyn til de ansatte i planlægning af arbejdet herunder skift til mindre fysisk krævende arbejdsopgaver i løbet af arbejdsdagen end store arbejdspladser (tabel 5).

Store arbejdspladser svarer derimod oftere, at de i høj eller meget høj grad stiller tekniske hjælpemidler til rådighed, så fysiske belastninger undgås eller begrænses end små arbejdspladser (tabel 5).

For spørgsmålene indenfor oplæring og instruktion ved de fysiske krav er der ingen forskelle mellem store og små arbejdspladser (tabel 6).

Tabel 5

Ergonomisk arbejdsmiljø - Generel forebyggelse

Andel arbejdspladser (pct), der svarer i høj grad eller i meget høj grad

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit af størrelsesgrupper
Vurderer hvordan fysiske belastninger kan undgås eller begrænses, når arbejdet planlægges	77	78	54	78
Organiserer arbejdet, så de ansatte har mulighed for at variere mellem forskellige fysiske opgaver i løbet af dagen	74*	71	69	71
Inddrager de ansatte i løsninger af, hvordan fysiske belastninger i arbejdet undgås eller begrænses	82	80	78	80
Tager hensyn til den enkelte ansatte i planlægningen af arbejdet, fx til alder og fysisk arbejdsevne	78*+	74	67+	73
Ansatte har mulighed for at indlægge korte hvilepauser i arbejdet efter behov	80*+	73	67+	73
Planlægger arbejdet så vedvarende højt tempo undgås	69*+	64	59+	64
Ansatte har mulighed for at skifte til mindre fysisk krævende arbejdsopgaver i løbet af arbejdsdagen	62*+	54	47+	54
Stiller tekniske hjælpemidler til rådighed, så fysiske belastninger undgås eller begrænses	78+	81	87*+	82

Anm.: Bemærk at ovenstående gælder de arbejdspladser med ansatte, der har fysiske belastninger en væsentlig del af tiden. I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikprøven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata). Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejdsmiljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024..

Tabel 6

Ergonomisk arbejdsmiljø - Oplæring og instruktion
Andel arbejdspladser (pct), der svarer i høj grad eller i meget høj grad

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit
Giver grundig oplæring og instruktion i, hvordan fysiske belastninger kan undgås eller begrænses	67	65	65	65
Ansatte får instruktion i rigtig brug af tekniske hjælpemidler	79	77	78	78
Fører løbende kontrol med, at de ansatte udfører arbejdet på en sikker og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde	66	61	61	63

Anm.: Bemærk at ovenstående gælder de arbejdspladser med ansatte, der har fysiske belastninger en væsentlig del af tiden. I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikprøven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata).. Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejdsmiljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024.

Psykisk arbejdsmiljø

Generelt svarer en relativ høj andel af arbejdspladserne (44-86 pct.), at de i høj grad eller meget høj grad fokuserer på generel og målrettet forebyggelse samt politik og procedurer indenfor de psykiske krav.

Generelt er arbejdsmiljøindsatsen for det psykiske arbejdsmiljø lavere sammenlignet med arbejdsmiljøindsatsen for arbejdsulykker, ergonomi samt kemisk og biologisk arbejdsmiljø. Det bemærkes, at der i sammenligningen skal tages forbehold for, at alle arbejdspladser har fået spørgsmålene om arbejdsulykker og psykisk arbejdsmiljø, mens kun et udsnit af arbejdspladserne har fået spørgsmål om ergonomisk samt kemisk og biologisk arbejdsmiljø.

Små arbejdspladser svarer oftere, at de i høj eller meget høj grad har fokus på tilrettelæggelse af arbejdet, inddragelse i forandringsprocesser og sikring af, at medarbejderne ikke oplever for stor arbejdsmængde eller tidspres (tabel 7 og 8).

Store arbejdspladser svarer derimod oftere, at de i høj eller meget høj grad har politikker og procedurer til at forebygge og håndtere krænkende handlinger sammenlignet med små arbejdspladser (tabel 9).

Tabel 7

Psykisk arbejdsmiljø - Generel forebyggelse

Andel arbejdspladser (pct), der svarer i høj grad eller i meget høj grad

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit af størrelsesgrupper
Arbejdet er planlagt, så der tages hensyn til den enkelte ansatte, fx til alder, indsigt og arbejdsevne	78*+	71	63+	70
Ansatte bliver inddraget, når der skal findes løsninger på, hvordan risici i det psykiske arbejdsmiljø kan undgås	75*+	69	64+	69
Fører løbende tilsyn med, at de ansatte udfører arbejdet på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde	71*+	66	65	67
Forebygger psykiske arbejdsmiljøproblemer, herunder arbejdsrelateret stress	69*+	61	57+	62
Ansatte bliver inddraget i forandringsprocesser på arbejdspladsen, som har betydning for arbejdsmiljøet	74*+	66	61+	67

Anm.: I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikprøven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata).. Resultater fordelt på størrelsesgrupper beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejdsmiljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024..

Tabel 8

Psykisk arbejdsmiljø - Måleret forebyggelse
Andel arbejdspladser (pct), der svarer i høj grad eller i meget høj grad

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit af størrelsesgrupper
Sikrer, at de ansatte ikke oplever ubalance mellem krav i arbejdet og muligheden for at løse opgaverne	77*+	69	60+	69
Sikrer, at de ansatte ikke oplever for stor arbejds-mængde og tidspres	67*+	57	45+	56

Anm.: I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikproven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata).. Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejdsmiljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024.

Tabel 9

Psykisk arbejdsmiljø - Politik og procedurer
Andel arbejdspladser (pct), der svarer ja.

	Små arbejdspladser (2-9 ansatte)	Mellemstore arbejdspladser (10-34 ansatte)	Store arbejdspladser (35+ ansatte)	Gennemsnit af størrelsesgrupper
Har politik eller procedurer til at forebygge og håndtere seksuel chikane eller uønsket seksuel opmærksomhed +	45+	60	82*+	62
Har politik eller procedurer til at forebygge og håndtere andre krænkende handlinger, herunder mobning +	52+	68	86*+	69
Har politik eller procedurer til at forebygge og håndtere vold eller trusler om vold fra kunder, borgere, klienter, patienter, elever, pårørende m.fl. i eller uden for arbejdstiden +	44+	53	67*+	54

Anm.: I undersøgelsen er en arbejdsplads identisk med en produktionsenhed, som er en geografisk enhed, hvor virksomheden (den juridiske enhed) har aktiviteter. En virksomhed kan have aktiviteter i en eller flere produktionsenheder. Stikproven i NOA-V er inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper (i alt 114 strata).. Resultater fordelt på størrelsesgrupper er beregnet som et gennemsnit af resultatet i 38 branchegrupper.

* = Signifikant forskellig fra specifik gruppe (her signifikant forskel på store og små arbejdspladser).

+ = Signifikant forskellig fra gennemsnit

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejdsmiljøindsatsen i Virksomheder' (NOA-V) 2024.

Data er indsamlet af DST Survey, Danmarks Statistik for Arbejdstilsynet i perioden 8. maj 2024 til 31. august 2024..

Kort beskrivelse af datagrundlag

Populationen af arbejdspladser er blevet inddelt i 38 branchegrupper fordelt på 3 størrelsesgrupper. Ud af en stikprøve på 21.655 arbejdspladser, er der kommet svar fra en repræsentant med viden om arbejdspladsens arbejdsmiljøindsats på 6.690 arbejdspladser, hvilket giver en samlet svarprocent på 30,9 pct. Svarprocenten varierer betydeligt afhængig af branchegruppe og størrelsesgruppe. Respondenterne er på 43 pct. af arbejdspladserne en leder, på 30 pct. en medarbejder og på 27 pct. en ejer. For de små arbejdspladser er det i højere grad ejere (48 pct.), som har besvaret spørgeskemaet, mens det for store arbejdspladser i højere grad er ledere (58 pct.).

NOA-V er designet til at belyse arbejdsmiljøindsatsen i de enkelte størrelses- og branchegrupper. Hele datagrundlaget vil være tilgængeligt på Arbejdstilsynets hjemmeside.